

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFORENINGER.

Nr. 44.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitolinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 30. Oktober 1892.

V. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

I en Lysengels Skikkelse af Laura Kieler.

(Wroblewskis Forlag. 221 S.)

Det er ikke nogen morsom Bog, Fru Kieler har skrevet, men det er en Bog, som nok kan give én en hel Del at tænke over. „I en Lysengels Skikkelse“ er meget tendentiøs, Forfatterinden har kun villet dette ene: at vise os Pietismen i hele dens afskrækkende og vederstyggelige Skikkelse, og hun har gjort det med en saa høj Grad af Indignation, at hun ogsaa derved paa Læseren opnaar at tage Interessen tungen og allerede fra den første Begyndelse vække Deltagelsen for den stakkels, aandeligt mishandlede Birger.

Det forekommer os dog, som om Lys og Skygge her er fordelt mere ulige, end det strengt taget gjordes nødvendigt, undertiden opnaas ikke derved den tilsigtede Virkning, tvert imod — for at bruge en af Forfatterindens egne Sætninger — „Pendulet blev tvunget for stærkt til den ene Side — intet Under, at Tilbageslaget kom.“ — Og det kommer en og anden Gang her, naar Modsætningerne skildres for grelt.

Bogen har en Fortale, og i denne siger Forfatterinden, „at hun i denne Bog vil vise, hvori Pietismens indre Væsen bestod, vil vise, hvad der i denne marvstjal den paafølgende Slægt som en ødelæggende Kræftskade, og at Pietismen derfor direkte avlede det, som *Hans Jæger* kaldte: „Kristiania-Bohemen“.

Dersom man af dette skulde lade sig forlede til at tro, det er en fritænkerisk Bog, saa tager man dog fejl. Fru Kieler siger i samme Fortale: „Der har saa længe været skrevet for dem, der ikke tro, at det snart turde være paa Tiden ogsaa at skrive for dem, der tro.“

I en Præstegaard højt oppe i en norsk Fjeldbygd er der Bønnemøde. Det er en varm, en kvælende varm, Sommerdag, hvor alt i Naturen lokker til Friluftsliv, men i den kvalme indelukkede Storstue i Præstegaarden taler Lægprædikanten i Timer lange, alt græder og hulker og beder omkring ham, kun Aagot, Præstens lille Broderdatter, føler Undren og Forargelse, hvor de andre, og ikke mindst den lille Birger, Præstens Søn, føler hele Vægten af deres Syndeskyld hvile paa deres søvnige Hoveder.

Vi bliver her Vidne til den brutale aandelige Mishandling, som det arme Barn er Genstand for. Aagot derimod har en saa sund og frisk Natur, at hun trods al den usunde Paavirkning, dog nogenlunde bevarer sin Personlighed og forstaar at leve sit eget ubundne Tankeliv.

Saa gaar Aarene, Børnene bliver store og sendes til Hovedstaden. Birger skal være Student, Aagot derimod skal opholde sig et Aar hos sin Fæder, for der efter at rejse til Düsseldorf, hvor hendes Farbroder bor, og hos hvem hun skal fuldende sin Opdragelse. Det bliver nu en Brydningens og en Kampens Tid; de to Børn elsker hinanden, skønt halvt ubevidst, og fra Birgers Side giver denne Kærlighed sig Udslag i en bigot, mistroisk Paapassenhed over for Aagot. Aagot paa sin Side tror at hade Birger, og er lykkelig, da omsider den Dag oprinder, der skal føre hende langt bort fra ham og alt det, han lever og aander i.

Saa kommer hendes Udviklings Tid. Livet i Düsseldorf er saa rigt og saa forskelligt fra det, hun hidtil har kendt, og Forholdene i de Kunstnerkredse, i hvilke hun nu bliver indført, saa langt anderledes end hele hendes foregaaende Liv, dog finder hun sig let til Rette, det modsvarer jo hendes Natur; hendes smukke Sangstemme opdages, og hun ud-

dannes til Sangerinde, og da hun som en fejret Diva i Kunstens Verden kommer til Kristiania, saa sejrer Kærligheden i Birgers Hjerter over den mørke Pietisme, og de to forenes i et kort lykosaligt Nu.

Men de mørke Magter tager ham straks igen. De kommer i Skikkelse af et Telegram, der melder, at Faderen ligger for Døden.

Ved Faderens Dødsleje lover han atter at forsage al Kødets og Øjnenes Lyst, og da Aagot, dreven af Kærlighed til ham og Onklen, kommer til Præstegaarden, jager han hende fra sig med de Ord: „Vig fra mig, Satan. Der staar skrevet: du skal tilbede Herren, din Gud, og tjene ham alene.“ Han havde været Vidne til Faderens svære Døds Kamp og set, hvorledes Kærligheden til hans tidlige døde Hustru, Birgers Moder, havde været den Pæl i Kødets, som den nidkære Præst ikke havde været i Stand til at overvinde, derfor troede Sønnen nu at burde være dobbelt streng imod det skønne Syndens Billede, der lokkede ham.

Birger bliver Præst, og han gifter sig, ikke af Kærlighed, det er jo Synd, men ene og alene for at opfylde Skriftens Bud. I Anfægtelsens Timer gaar det op for ham, at han lever i et usædeligt Ægteskab, og dreven af sin stærke Natur synder han Gang paa Gang, for derefter for sin Gud at bekende sin Skrøbelighed og kaste sig sønderknust i Støvet for ham.

Han afskyr sin Hustru og taaler ikke at se sine Børn; omsider bliver hans Syndsbevidsthed saa stor, at han tager sin Afsked og lader sig skille fra sin Hustru, fra Pietist er han bleven Vantro. Dog formaar han ikke at bære denne store Omvæltning, han glider dybere og dybere ned ad Skraaplani, og tilsidst er han saa aandelig og legemlig nedbrudt, at han falder om paa Gaden og bliver bragt paa Hospitalet, hvor Aagot, den